

Herdenking Februaristaking 2019 - Toespraak Burgemeester Halsema

25 februari 2019. In de toespraak bij de herdenking van de Februaristaking verwijst burgemeester Femke Halsema naar het dagboek van Paula Bermann.

Zie: <https://www.amsterdam.nl/burgemeester/toespraak>

Paula Bermann ~ Deze ontspoorde wereld - 2 september 1940

Vandaag snel een paar regels. Zaterdagavond tegen tien was de opwindendste nacht van de oorlog tot nu toe. Om tien uur al weerklonk het eerste afweergeschut en onmiddellijk daarop gingen de sirenes. Sinds 14 mei hadden we dat niet meer meegemaakt.

De eerste minuten zaten we als verstard, want dat Engelse vliegtuigen Amsterdam wilden bombarderen, konden we niet geloven.

Maar de overburen riepen dat Engelse toestellen vuurwerk ter ere van de koningin afschoten en dat de sirenes afgingen omdat de mensen vanwege het afweergeschut in huis moesten blijven.

Tot 's ochtends vijf uur sliepen we niet, gingen aangekleed naar bed, kwamen drie, vier keer naar beneden vanwege de sirenes die een vreselijk geloei lieten horen, dat je gelooft dat de hel is losgebarsten. Het leek of de wereld verging.

Sonja, die anders dapper is, huilde en was heel angstig. Inge ook. Alleen Hans en Coen hielden zich groot. Hans ging rustig slapen.

Vijf sterren in de Volkskrant. 26.01.19

Die Rheinpfalz, nr. 7 Landkreis 9 Jan. 2019 - Erinnerungen an eine entgleiste Welt

Gerhard Berndt ~ Kusel - Gartenstrasse

So sah das Haus Gartenstraße 8 bis 1939 aus.

Die Familie des Karl Bermann (Urgroßvater) wohnte bis 1906 in ihrem Haus in *Konken* das sie dann verkaufte.

1906 bezog die Familie Bermann das neue Haus in *Kusel* in der Gartenstrasse. Das Haus wurde später von den Familien Ernst Bermann, Luitpold Bermann (Söhne) und Mathilde Heymann (Tochter von Karl Bermann) bewohnt.

Luitpold Bermann emigrierte 1937 mit Frau und zwei Kindern nach Amerika (USA). Die Kinder Gerda und Rudolf des Ernst Bermann emigrierten im Sommer 1938 ebenfalls in die USA.

Die Eltern Ernst und Klara und die kleine Tochter Hildegard wurden im KZ Sobibor, Mathilde Heymann in Auschwitz ermordet.

Nach dem 10.11.1938 wurde das Haus von den Nazis beschlagnahmt, für die NS-Kreisleitung genutzt und das Äußere nach ihrem Geschmack verändert.

Nach dem Krieg wurde das Haus von der französischen Besatzung als Kommandantur benutzt. Das Eigentum wurde den überlebenden Familienangehörigen zurückgegeben. In deren Auftrag verkaufte Kurt Bermann (Sohn des Luitpold Bermann) das Haus an seinen Schulfreund, den Frauenarzt Dr. Julius Gerlach. Heute gehört es der benachbarten Kreissparkasse die es für Büro Zwecke nutzt. Im Dachgeschoß befindet sich eine Wohnung.

Gartenstrasse, Kusel, 2019

---

23 juli 1940

Vrijdagavond stond er plotseling een Duitse overvalwagen met vier bewapende soldaten (geweer in de hand) voor de deur. Er werd aangebeld. Het leek of mijn keel werd dichtgesnoerd, toch liep ik automatisch naar de deur. Er stond een bijbelverkoopster. (Zij had gebeld!). De soldaten moesten aan de overkant van de straat zijn. Een jonge Indische dame werd gearresteerd en meegenomen. In Indië zijn enige duizenden Duitsers geïnterneerd en omdat ze niet worden vrijgelaten, zijn er tegenmaatregelen genomen en worden hier Indische mensen gearresteerd, maar ook bekende figuren die iets met Indië te maken hebben. Ik schrok me dood. Ik had met die jonge vrouw te doen. Misschien laten ze nu in Indië de Duitsers

vrij, zodat ook hier de Nederlanders weer in vrijheid worden gesteld.